

# 1. Euskal Osasun Sistema

---

## **SISTEMARAKO IRISGARRITASUNA**

Irisingarritasuna osasun-sistemaren printzipio gidarietako bat da baina, aldi berean, erronka nagusietako bat izaten jarraitzen du, bereziki egoera horretan, Coviden ondorioengatik. Itxarote-zerrendek eta osasun-arreta jasotzeko atzerapenek bultzada bat behar dute atzerapenak murrizteko, kirurgia onkologikoak 30 egun baino gutxiagoko atzerapena izan dezan, eta gainerako paziente kirurgikoek Osakidetzan 6 hilabete baino gehiago itxaron ez dezaten; horrek ahalegin handia egitea ekarriko du, Covidaren ondorioak gainditu ondoren.

Osasun-sistemarako irisingarritasuna hobetzen jarraitzeko, funtsezkoa da, halaber, erizainaren figura sustatzea, **erizainen indikazioa bere osotasunean garatuko den eredu baterantz aurrera eginez**, horrela sistema erabakigarriagoa izan dadin.

## **PERTSONAK ARDATZ DITUEN OSASUN-SISTEMARI EUSTEA, BALIOAN OINARRITUTAKO MEDIKUNTZA (VBHC) EZARRIZ**

Osasun-sistemaren arduetako bat da lortzen ari garen osasun-emitzak ebaluatzea eta herritarrei ahalik eta balio handiena ematen dieten neurriak ezartzea. Beharrezkoa da jakitea zer eragin duen osasun-ekintzak pertsonengan, eta haiekin baieztatzea espero zituzten osasun-emitzak lortu direla. Inpaktu hori ezagutzeko, oinarria nazioartean bermatutako estandarrak dira, emitza horiek zorrotz neurtzeko aukera ematen duen metodologiarekin.

Balioan oinarritutako osasun-sistema batean aurrera egiteak aukera ematen digu asistentzia berriz diseinatzeko, pertsona ardatz duen arreta integratu baterantz. Ebidentzia zientifikotik abiatuta, paziente ahalduntzeko aukera ematen du arreta horrek, erabaki partekatuak hartzerakoan, bere emitza klinikoetan eta bizi-kalitatean oinarrituta.

Lan-ildo horretan, balioan oinarritutako medikuntzaren emitzak Osakidetzan txertatzeko informazio-sistemak garatuko dira. Halaber, Plan Onkologikoan definitutako gaixotasunei dagokienez, lehentasuna emango zaio balioan oinarritutako medikuntza ezartzeari.

## **HUMANIZAZIOA**

Pertsoneri erabat zuzendutako erakundeak direnez, Osasun Sailak eta Osakidetza arretaren humanizazioaren kulturen sakontzen jarraituko dute, asistentziaren kalitatea hobetzeko eta paziente eta profesionalen gogobetetzea areagotzeko.

Humanizazio-politika horiek, esaterako, honako lan-ildo hauetan zehazten dira: harremanetarako gaitasun eta trebetasunei buruzko prestakuntza; osasun-espazio atseginoak, seguruagoak eta erosoagoak diseinatzea; adineko pertsonen hauskortasunari arreta emateko plana; edo pediatriako pazienteei zuzendutako jarduerak. Edo neurri zehatzetan, hala nola, ospitaleko farmaziatik medikamentuak etxera bidaltzea.

## Elementu instrumentalak

---

Bilakaera  
teknologikoari esker,  
Osakidetzan eta  
Osasun Sailean tresna  
berriak erabiltzen ari  
gara, pertsonentzako  
berehalako arreta  
eskuragarriago baten  
zerbitzura.

Legegintzaldi honetarako konpromiso gisa, Osakidetza humanizatzeko estrategia bat egitea eta abian jartzea planteatzen da, egiten ari diren jarduera guztiak eta etorkizunean behar daitezkeenak sistematizatu eta aintzat hartuko dituen.

#### **PAZIENTEEN AHALDUNTZEA**

Gurea bezalako gizarte aurreratu eta demokratiko batean, pertsonak inportanteak dira, pertsona bakoitza aintzakotzat hartzen da. Gainera, paziente informatuenek eta arduratsuenek osasun-emitza hobeak dituzte.

Hala, Osasun Eskola programa erabat garatuko da, pazienteei prestakuntza emateko eta erabakirik onenak hartzen laguntzeko, horrela beren gaixotasunari aurrea hartu eta haren jarraipena egiteko gai izan daitezen.

#### **OSASUN-KARPETA BERRIA**

Osakidetzaren Osasun Karpeta bidez, Euskadiko biztanleei beren osasun-informazioa (Historia Klinikoa) modu seguruan eskuratzeko aukera ematen zaie, Internetarako sarbidea duen gailu baten bidez, munduko edozein lekutatik, urteko 365 egunetan 24 orduz. Kasu batzuetan, posible da osasun-arloko profesionalekin aritzea, modu presentzian ez bada ere, horrela pazienteak ahaldunduz.

Arkitektura informatiko berri bat ezartzearekin batera, **Osasun Karpeta berria zabalduko da**. Karpeta horretan, bilakaera teknologikoa aprobetxatuz, tresna berriak sartuko dira; hala nola, bularreko, koloneko eta zerbixeko minbiziaren baheketa-programen jakinarazpenen kudeaketa; txosten berriak eskuratu eta bistaratzeko aukera berriak, edo aurretiazko borondateen erregistroan sartzeko aukera. Eraldaketa digitaleko prozesu horren helburua da pazientearengan zentratutako eredu tarantz aurrera egitea, pazienteak bere osasunaren kudeaketan askoz rol aktiboagoa har dezan. **Osakidetzaren Osasun Karpeta berriarekin erabiltzaile desberdinen kopurua eta urteko sarbideen kopurua bikoizteko ahalegina egingo da.**

#### **E-OSASUNA**

Arretaren eskuragarritasuna eta osasuna hobetzeko teknologia berrien garapena errealitate bihurtu da dagoeneko. Izan ere, e-osasuneko gaitasun digital berriak Osakidetzan ezartzen dira, ESIEk, pazienteek eta ikertzaileek egunero erabil ditzaten, osasunerako kalitate handiko arreta segurua bermatzeko. Helburu hori lortzeko, arreta klinikoko prestazioak beharko dira, gaitasun aurreratuak aplikatuz, hala nola ebidentzian oinarritutako ikaskuntza automatikoa, erabaki klinikoei laguntzea eta alerta adimendunak.

E-osasunean aurrera egiteko, Osakidetzak ere ahalegina egingo du doitasunezko medikuntzaren bidez arreta pertsonalizatzeko eta, horrela, gaixotasunen diagnostikoan eta pazienteentzako tratamendu-fokalizazioan laguntzeko, datuak denbora errealean erabiliz. Ebidentzian oinarritutako terapia digitalen erabilera ere pixkanaka ezarriko da Osakidetzan, telefono adimendunen, tableten eta bestelako gailu pertsonalen bidezko tratamendu-aukera gisa.

**ZENTROAK, EGITURAK  
ETA EKIPAMENDUAK  
EROSTEA, HOBETZEA,  
MODERNIZATZEA ETA  
EGOKITZEA**

Arreta hurbilean,  
kalitatekoan  
eta irisgarrian  
aurrera egiten  
jarraitzeko.

## DOITASUNEZKO MEDIKUNTZA PERTSONALIZATUA

Doitasunezko medikuntza pertsonalizatuak aukera ematen du esku-hartze medikoa pertsona bakoitzaren ezaugarri indibidualetara egokitzeko eta, ondorioz, esku-hartze prebentiboak, diagnostikoak edo terapeutikoak aplikatzeko haien onura lortuko duten paziente-taldeetan. Doitasunezko medikuntza pertsonalizatu honek ez dakar, nahitaez, pertsona bakoitzaren maneiu bakarra, baizik eta pazienteak azpipopulazio desberdinetan sailkatzeko gaitasuna; horrelako taldeen ezaugarrien ondorioz, adibidez, gaixotasun jakin batzuk garatzeko suszeptibilitate desberdina dute, edo tratamendu berari modu desberdinean erantzun diezaiokete.

Medikuntza pertsonalizatuaren edo doitasunezko medikuntzaren garapenarekin batera, aipatutako paziente-taldeen hautaketa egiteaz gain, paradigma-aldaketa bat egiten da ikerketan, hautatutako populazioentzako azterlanen diseinuarekin, zeinetan xede terapeutiko espezifikoaren arabera diseinatutako esku-hartzeak ebaluatuko baitira.

Lan-ildo horretan aurrera egiteko, azken belaunaldiko sekuentziazio masiboko teknologia sartuko da diagnostiko-sarean, eraginkortasun-irizpideekin.

## PAZIENTEAREN SEGURTASUNA

Pazienteen segurtasuna funtsezko alderdia da Osakidetza modernizatzeko prozesuan, bai eta osasun-sistemaren iraunkortasunaren oinarritzko zutabea ere. Osasun-laguntzan zero arriskua ez dagoelako ziurtasunak pizgarri bat izan behar du, ez baitago irtenbide erraz eta bakar bat, modu isolatuan implementatuta, pazientearen segurtasuna hobetuko duena. Horregatik, helburu nagusiak dira, batetik, Pazientearen Segurtagunerako 2017-2020 Estrategiaren emaitzak ebaluatzea, gardentasuna mantendu eta kontuak emateko gobernantza onaren konpromisoekin bat etorritz; eta, bestetik, ezarritako ekintza-ildoan eta proiektuen jarraitutasuna bermatzea, azken urteotan Osakidetza eskuratutako ezagutza eta ikaskuntza barne hartuko dituen **2021-2030 estrategia berri baten bidez**. Halaber, funtsezkoa da etorkizunean garatu beharreko erronka eta lan-ildo berriak identifikatzea, osasun-laguntza gero eta seguruagoa izan dadin.

---

Asistentziaren kalitateak eta osasun-sistemaren modernizazioak zerikusi handia dute ekipamenduak, teknologia eta instalazioak egokitzearekin eta berritzearekin.

Hala, legealdi honetan osasun-instalazioak, -teknologia eta -ekipoak hobetzeko eta modernizatzeko plan espezifiko bat landuko da. Planean, besteak beste, honako neurri hauek jasoko dira: lehen arretako zentroak eta ospitaleak berritzea; X izpien ekipamenduak eta anestesia-ekipoak pixkanaka berritzea; bloke kirurgikoak, endoskopia- eta erradioterapia-gelak eta ospitaleetako gainerako ekipo medikoak eta instalazioak modernizatzea eta handitzea.

Euskal osasun-erakundeetarako irisgarritasun unibertsalean aurrera egiten jarraituko dugu; azken batean, pertsona guzti-guztiok gaitasun funtzional desberdinak baititugu eta izango baititugu gure bizitzan zehar. Pixkanaka, lehendik dauden azpiegituretan, eta, hasierako diseinutik, azpiegitura berri guztietan.

## Elementu instrumentalak

### **BIKANTASUNA ARRETA ESPEZIALIZATUAN ETA OSPITALEETAN**

Espezializazioan, berrikuntzan eta emaitza klinikoan maila altua mantentzeko, gure inguruko erreferentziazko zerbitzuen ildotik.

Legegintzaldi honetan zehar, obrak hasita dituzten osasun-zentroak amaitu eta irekitzeaz gain, lanak bukatuko dira, eta Arabako Unibertsitate Ospitaleko eraikin nagusi berria (Txagorritxu) martxan jarriko da.

Bestalde, Tolosan erabakimen azkarreko zentro bat eraikitzeak aukera emango du izaera anbulatorioko espezialitate mediko eta kirurgiko guztiak barne hartzeko eta, gainera, izango ditu kirurgia handi anbulatorioa garatzeko ebakuntza-gelak eta ekipoak, eguneko ospitale mediko-kirurgikoa eta diagnostiko aurreratuak egiteko bitartekoak (endoskopia, erresonantzia magnetikoa, OTA, erradiologia konbentzionala).

## **EMERGENTZIAK**

Osakidetzaren parte izanik, Emergentziak larrialdiak eta larrialdietako osasun-laguntza koordinatzeaz arduratzen da Euskadi osoan. Bere helburuen artean azpimarra daitezke, besteak beste, asistentziaren kalitatea egunetik egunera hobetzea eta herritar guztiei zerbitzu eraginkorra ematea. Hori dela eta, langileen kudeaketa-eredua eta profesionalen arteko barne-komunikazioa eguneratuko ditu eta baliabide materialak eta tresna teknologikoak berritzen jarraituko du. Horrez gain, euskal gizarteari larrialdietako zerbitzu hobea eskaintzeko beharrezkoak dituen antolaketa- eta prozedura-gai guztiak berrikusiko ditu.

## **TRANSFUSIO ETA GIZA EHUNEN EUSKAL ZENTROA**

Osakidetzaren Transfusio eta Giza Ehunen Euskal Zentroak, berritzen eta ikertzen jarraitzeaz gain, beharrezko neurri guztiak hartuko ditu Euskadin odolaren eta ehunen hornidura eta erabilera egokia bermatzen jarraitzeko. Horrela, Covid pandemian galdutako edo aldatutako hornidura-bilketak berreskuratuz dohaintza-kopurua handitzea aurreikusten du, eta teknologia modernoak erabiliko ditu, segurtasunetik eta, bereziki, azaleratzen ari diren gaixotasun infekziosoekin lotutakotik, odola eta ehunak atera, prozesatu eta biltegitratzeko.

## **OSATEK**

Osatek enpresa publikoaren helburuetako bat da Euskadin erresonantzia magnetikoa egin behar duten pertsona guztien itxaronaldiak 30 egunera arte murriztea. Horrela, urrats berriak emango dira Osatekek plantilla egituratu eta egonkorra izan dezan, behar besteko ekipamendua izan dezan kopuruari dagokionez eta teknologikoki aurreratua izan dadin, eta sistema informatikoak Osakidetzarekin erabat integra daitezen. Horrela, pertsonen ematen zaien asistentzia hobetuko da, baita langileen lan-baldintzak ere.

---

Osasuna, euskal gizartearentzat, gehien estimatzen duen balioetako bat da eta, aldi berean, haren osasun-sistema, bere zerbitzu publiko baloratuenetako bat da.

Guztiok laguntza eman behar dugu gure sistema sendotu eta hobetzeko. Horretarako, profesionalekin batera, ikertzen eta ebaluatzen jarraituko da, talde profesionalen esperientzia eta ezagutzak optimizatzeko aukera ematen duten ekimen guztiak bultzatzeko.

**FARMAZIA-KUDEAKETA  
BERRITZAILEA, JASANGARRIA  
ETA OSASUN-BEHARRETARA  
EGOKITUA**

Sendagaien arloan,  
efizientzian, kalitatean,  
irisgarritasunean eta  
erabilera egokian  
aurrera egiten jarraitzea.



Hala, itxaron-zerrenda kirurgikoak 65/2006 Dekretuan ezarritako ratioen azpitik berreskuratzeke eta finkatzeko lan egingo da. Ratio horiek, gaur egun, estatuko eta Europako mailarik baxuenetan daude: kirurgia onkologikoa 30 egun naturaletan; bihotz-kirurgia 90 egun naturaletan.

Gainera, **Erreferentziako Unitateetan espezializazio handiko politikari** eutsiko zaio, osasunean emaitza hobekitzeko, baldin eta harreman frogatua badago tratatutako kasuen kopuruaren eta lortutako emaitzen artean.

Adituen protagonismo horren ildotik, Osasun Sistema Nazionaleko (CSUR) Erreferentzia Zentro, Zerbitzu eta Unitateetan parte hartzeko edo Europako Bikaintasun Sareetako kide izateko aukerak dituzten lerroak identifikatu eta sustatuko dira.

---

Osasun-sistemaren iraunkortasuna bermatzeko eta arrazoizko prezioan sendagai berritzaileak eskura daitezkeela ziurtatzeko, beharrezkoa da industria farmazeutikoarekin elkarlan eta etengabeko elkarrizketa izatea; horrela lortuko baita harreman-eredu bat ezartzea, Euskadin posible egiteko osasun-emaitzetan eta medikuntza pertsonalizatuago eta zehatzago baten kudeaketan oinarritutako egoerak garatzea. Helburu horrekin, kudeaketa egokian sakondu behar da, preskripzio eraginkor eta kalitatekoaren etengabeko hobekuntzan berrituz.

Horretarako, eginkizun berriak behar dira farmazia-produktuei buruzko legeriaren arloan, eskumen hori duela gutxi transferitu baitzaio Euskadiri. Aldi berean, osorik garatuko da 29/2019 Dekretua, otsailaren 26koa, adineko pertsonentzako egoitzetako farmazia-zerbitzuei eta sendagai-biltegiei buruzkoa; horrela, kalitateko farmazia-arreta emango zaie egoiliarrei, eta gure osasun-sisteman **Farmazia Soziosanitarioko Unitate** bat sortuko da, sendagaiak egoitzetara modu zentralizatuan hornitzeko, dosi pertsonalizatuen sistema baten bidez.

Era berean, farmazia-bulegoek euskal osasun-sisteman duten integrazio-maila sendotu eta handituko da, komunitatera bideratutako zerbitzuak emanez, sendagaien erabilerari, prebentzioari eta osasunaren sustapenari dagokienez, eta arreta farmazeutikoko programak garatuz.

Azkenik, unibertsaltasuna bermatzen jarraitzeko, eta Euskadin pertsona orok erreferentziako profesionalak agindutako medikazioa eskuratu ahal izan dezan, pentsiodunentzako eta beste kolektibo batzuentzako koordinaketarako laguntzei buruzko 447/2013 Dekretuaren aplikazioari eutsiko zaio, eta xede horretarako bideratutako zenbatekoak berrikusteko eta, behar izanez gero, eguneratzeko konpromisoa hartzen da.

## **Elementu instrumentalak**

### **ZERBITZU PUBLIKO INDARTSUA ETA SEKTORE PRIBATUA ELKARREKIN BIZI DIRA GURE OSASUN- SISTEMAN**

Efizientzia,  
espezializazioa,  
ezagutza  
eta bultzada  
ekonomikoa  
ematen dituen  
orekan.

### **PROFESIONALAK SAREAN**

Euskadiko osasun-  
sistema profesionalen  
lanari, konpromisoari  
eta kooperazioari  
esker eraiki da:  
pertsonek zaintzen  
dituzten pertsonak  
dira, hain zuen. Osasun  
Sailak helburutzat  
hartzen ditu beraien  
gogobetetzea eta  
gaikuntza.

---

Euskal osasun-sisteman, ezaugarri moduan, sektore publikoaren eta pribatuaren arteko oreka egon da beti, eta horri esker erantzun egokia eman zaie euskal gizartearen osasun-eskaerei. Osasun Sailak itunak mantenduko ditu euskal osasun-sistemari ongizatea eta espezializazio handiagoa ematen dioten erakunde edo entitateekin eta, aldi berean, gizartean enpresa-sarea sortzen dutenekin.

---

#### **ENPLEGUA SENDOTZEA ETA LAN-BALDINTZAK**

Plantilla handitzeko, lan-baldintzak hobetzeko eta kontziliazioa bultzatzeko neurriekin.

Osasun Sailaren bokazioa osasuna eta ongizatea sustatzea da, bai eta pazienteak eta euskal osasun-sisteman lan egiten duten pertsona guztiak artatzea eta zaintzea ere.

Kudeaketa-neurriak hartzeari dagokionez, plantilla berritu eta handitu egingo da, eta, horrela, lan-egonkortasuna emango zaio Osakidetzari, 2020-2024 aldian LEPetan 4.000 lanpostu eskaintzeko deialdiaren bidez, Eusko Legebiltzarrean onartutako hautaketa- eta lanbide-sustapeneko eredu berriak aplikatuz.

Profesionalekin batera, lan-baldintzen akordioa berrikusiko da, eta familia eta norberaren bizitza uztartzeko neurri berriak ezarriko dira, bai eta mugikortasun irekiko sistema bat eta osasun-langileen kontziliazio erantzukideko programak ere, ordutegi-malgutasuneko eta telelaneko neurriekin. Gainera, “enpresa osasungarria” kontzeptua landuko da, lan-eremuan osasunaren eta ongizatearen kultura are gehiago bultzatzeko eta pertsonekin giro atsegina izatearen alde egiten jarraitzeko.

#### **PRESTAKUNTZA ETA GAIKUNTZA**

Profesionalen gogobetetze handiagoa, pazienteekiko arreta hobea eta erakunde bikainagoak lortzeko funtsezkoak direlako.

Errealitate demografiko, sozial, sanitario eta pandemiko berriek prestakuntza- eta gaikuntza-premia berriak dakartzate.

Lidergo partekatua duen antolaketa-eredu batetik, profesionalen prestakuntza, gaikuntza eta sentsibilizazioa bultzatuko da, osasun-sistema etengabe eguneratzeko eragile aktiboak baitira, haien lanbide-kategoria, laguntza-maila edo zerbitzu-antolaketa edozein dela ere.

Egungo une historikotik eratorrita, medikuen eta erizainen artean prestakuntza-programa espezifikoa sustatuko dira, batez ere sortzen ari diren gaixotasunen detekzioari, jarraipenari eta tratamenduari dagokienez.

#### **LANA TALDEAN ETA SAREAN**

Osasuna sustatzeak eta zaintzeak sinergiak eta lankidetzak eskatzen ditu, guztion protagonismoarekin eta inplikazioarekin.

Pertsonak zaintzen dituzten pertsonen eraturako osasun-sistema dugu. Konpromiso, gaitasun eta aintzatespen sozial handia duten profesionalen osatua.

Euskal herritarren osasun-premiei erantzuteko hainbat eremutako profesionalen talde-lana eta sare-lana balioetsi, sustatu eta bultzatzen duen osasun-sistema dugu.

**LEHEN ARRETA BULTZATU  
ETA INDARTZEA**

Herritarrengandik hurbilen dagoen asistentzia-maila delako, irisgarritasun handiagoa bermatzeko eta osasun-arloko ekitate ezak eta desberdintasunak saihesteko.

Integrazioan eta laguntza-jarraitutasunean oinarritutako eredia bultzatzean, ezinbestekoa da sare eta egitura desberdinetako profesionalen arteko ekarpena, komunikazioa eta koordinazioa, pazienteak izan daitezen beti arreta-zentroan daudenak.

#### GENERO-IKUSPEGIAREKIN LAN EGITEA

Euskal osasun-sistemaren konpromiso estrategikoa da, bai asistentzia-mailan, bai antolaketa-mailan.

Euskadin gizonen eta emakumeen arteko ekitatea bultzatzea, helburu asistentziala izateaz gain, antolaketa-kulturaren parte ere izan behar du. Euskal osasun-sisteman gizonen eta emakumeen arteko ekitatea bermatzeak hausnarketa eta konpromiso estrategikoa eskatzen du eta, aldi berean, konpromiso hori, esplizituki, Osakidetzaren **emakumeen eta gizonen berdintasunerako I. Plana 2020-2023** dokumentuan oinarritzen da. Hala, eta inplikaturako eragile guztiekin lankidetzan, plan honek identifikatzen ditu lanbide-esparruak eta -arazoak, bertan genero-ikuspegia txertatzeko.

XII. legegintzaldian neurri zehatzak ezarri eta abian jarriko dira soldata-arrakala murrizteko edo zuzendaritza- eta erabaki-postuetan dauden emakumeen kopurua handitzeko, horrela buruzagitzen ehunekoa plantillako emakumeen guztizko ehunekoarekin parekatuz.

## 2. Lehen Arreta

---

Ezinbestekoa da lehen mailako arreta indartzen jarraitzea, herritarrengandik hurbilen dagoen laguntza-maila den aldetik, irisgarritasun handiagoa bermatuz eta osasun-arloko ekitate ezak eta desberdintasunak saihestuz. Horretarako, laguntza-maila horrek bere espazio propioa izango du, eta horren isla izango da Lehen Arretako Zuzendariordetza berri baten sorrera, Osakidetzako Asistentzia Sanitarioko Zuzendaritzan. Egituraren aldaketa horrekin, integrazio asistentzial handiagoa lortuko da, lehen mailako arretaren esparrua indartzeko aldaketa-palanka gisa.

Era berean, zabaldu eta homogeneizatu egingo da lehen arretako medikuek eska ditzaketen proba diagnostikoen zorroa, pazienteek ospitalera joan beharrik izan ez dezaten eta lehen arretako kontsulta erabakigarriagoa izan dadin. Adibidez, erresonantziei edo analisi konplexuei dagokienez.

Gainera, lehen arretako fisioterapia Osakidetzaren zerbitzu-zorroan sartuko da pixkanaka. Horrela, patologia osteomuskularra duten pertsonen mesede egingo zaie. Lehen arretako zentroak modernizatzeo inbertsioa ere handituko da, egitura berriak irekiz, zentroak birmoldatuz eta sistema teknologikoak eguneratuz.

Lehen arretako ikerketak bultzada berezia izango du, osasun-sistemako ikerketa-institutu guztien arlo estrategiko gisa, herritarren osasun-premia nagusiak konpontzen laguntzeko.